

umljivo ogorčenje nekaterih pevcev, ki so pri delegaciji v Kranju nastopili za obstoj zbora brez ozira in z vsem ognjem. Poleg tega pa je res tudi, da je omogočila obstanek učiteljskega pevskega zbora prostovoljno na podpora onih društev, ki so iz prepričanosti storila nekaj za našo umetnost. V tem dejanju je posebna lepota, poleg katere se žalostno postavlja vse prerakanje za oni be-raški dinar v Kranju.

Vendar ni v vsem tem jedro vprašanja. Bistvo vse zadeve je drugje. Odločitev celjskega društva je dejansko izpodbijanje avtoritete sedanjega vodstva poverjeništvu. Upreti se sklepom delegacije pomenja, upreti se vodstvu poverjeništvu, ki ima čuvati nad organizacijskimi sklepi. Ali je tako postopanje jačanje organizacije v smislu poziva predsednika pri zborovanju celjskega društva? Ali ne pomenja to v resnici le rušenje? Prišli smo — žalbog — do abecede v organizaciji! Ni namreč prvič, da smatrajo društva tu ali tam za svojo glavno nalogo, napadati osrednje vodstvo. Osrednje vodstvo ni nikak »noli me tengere« in tudi nezmotljivo ni. Toda napadi morajo biti trezni, premišljeni, stvarni in utemeljeni. Če niso taki naj se ne začenjajo, kajti kar osrednje vodstvo ukrene, ukrene po temeljitejšem preudarku kot pa so napadalci premislili svoje izpade. A predvsem ni poverjeništvu nikdar še nastopalo radi osebnosti gloriole, ampak vedno radi naše stvari same.

Glavno pa je, da ima poverjeništvu nalogo bdeti nad vsem, kar je volja učiteljskemu, nad vsem onim, kar je učiteljskemu našlo kot pravo in stanu in šoli koristno. Iz raz tega ni Celje in tudi ne katerokoli izmed tridesetih društev učiteljskosti v Sloveniji, izraz te največje volje, tega skupnega hotenja je samo delegacija. Delegacija je naša najvišja instanca. Ta določa pravec za gotovo dobo in le ta more spet pravec spremeniti. Ali to sprejmemo brez pridržkov, ali se izločimo iz skupnosti? Kdor demonstira proti sklepom delegacije, zadeva neupravičeno poverjeništvu, bje pa pri tem predvsem po skupni organizaciji. Ako delegacija, njena večina, ni več merodajna za vse naše dejanje in nehanje, kam naj gremo po odločitve? Ali k vsakemu društvu posebej? K vsakemu društveniku posebej? In za vsak korak posebej?

Tu začenja absurdum. Osrednje vodstvo je redno izvoljeno. Vsak svoj korak napravi v interesu stanu in šolstva in predvsem strogo v smislu sklepov učiteljske najvišje reprezentance. Kdor mu more očitati nepravilnosti, naj vrže kamen. Vsak čas je mogoče poverjeništvu strmoljavati, toda to se more zgoditi le na en način: potom delegacijske večine. Dokler se to ne zgodi, bo šlo poverjeništvu strogo svojo ustavno pot, — če moremo rabiti to besedo. Osrednje vodstvo ima prav tako vezane roke spriču storjenih, veljavnih sklepov delegacije, kakor jih imajo poedina društva. Ne le to, osrednje vodstvo ima nalogo, da sklepe delegacije varuje, kakor jih je dolžno izvajati. V ta namen ima samo eno silo in še ta sila je zgolj moralna. Toda prav zato, ker je zgolj moralna, je večja kot vsaka druga. Temelji pa v prosti odločitvi pretežne večine učiteljskosti, gotovo ne najnezavednejšega! Vrzite osrednje vodstvo organizacije, kadar se bo pregrešilo proti volji učiteljskosti, toda ne slabite organizacije s samovoljo poedincev, ker vodi ta neizogibno v anarhijo!

Poverjeništvu je prevzelo vodstvo organizacije v času, ko je bilo vse na tleh. Pozidalo je razrušeno stavbo in zastavilo širokopotezno delo. Vse to je napravilo pod neprestanimi streli, a se ni umaknilo. Kdor ni imel zle volje, se je mogel prepričati, da se je trdo delo vršilo z nesebičnostjo in z idealizmom, ki ga je vredna dobra stvar, koristi našega zmetanega stanu in šolstva.

Zdaj prihaja napad v hrbet. Dobro. Toda vodstvo organizacije drži svoj prapor nad poedinci, nad osebnimi voljami, nad osebnimi težnjami, vodstvo organizacije dviga prapor skupne volje in ostaja njen glasnik. Samo tej volji priznava upravičenost, da ga vrže, samo tej volji se bo uklonilo! Ta volja je nad vsemi, zakaj organizacija gre vedno preko anarhije poedincev! Druge poti nima!

I. SI.

Opomba uredništva: Ze v zadnji številki smo povdarili, da z zdravo kritiko le krepimo organizacijo, čeprav je malo ostrina in trda. Znak pa je, da imamo še zdravega čuta in krepke volje za izboljšanje razmer, kar je vedno le v interesu organizacije.

Vabila

UČITELJSKO DRUŠTVO MARIBOR DESNI IN LEVI BREG ima svoj redni občni zbor 12. novembra t. l. ob 10. uri v Narodnem domu v Mariboru. Eno uro pred zborovanjem odborova seja.

KOZJANSKO UČITELJSKO DRUŠTVO bo zborovalo v soboto, dne 5. novembra t. l. v Kozjem. Začetek ob 10. uri. Reševale se bodo društvene zadeve. Tov. Humar bo predaval o fonomimiki in delovni šoli, tov. Hernalus pa o socialnem vprašanju. Udeležba obvezna. — Odbor.

PTUJSKO UČITELJSKO DRUŠTVO zboruje dne 12. novembra t. l. v Mladki v Ptuj ob 10. uri po običajnem dnevnem redu spolnjenim s predavanjem tovarišice Mervičeve o izobraževalnem tečaju v Ljubljani, II. del. Sestanek je obvezen za vse članstvo; pouk na ta dan ni opravičilo za učiteljsko včlanjeno v UJU.

OKRAJNO UČITELJSKO DRUŠTVO UJU RADOVLJICA zboruje v soboto, dne 12. novembra 1927 v osnovni šoli na Jesenah ob 10. uri — ob 9. uri pred zborovanjem odborova seja. Na dnevnem redu med drugim: Razgovor o delovni šoli.

Poročila:

UČITELJSKO DRUŠTVO ZA LAŠKI OKRAJ je imelo letni občni zbor 8. oktobra 1927 ob 8. uri v šoli na Zidanem mostu.

Situacijsko poročilo: Po predsednikovem pozdravu in toplem sprejemu treh novih članov je tovariševeteran Jurko Blaž podal zanimivo, v šegah verzih sestavljeno poročilo o državnih skupščini v Skoplju. Tov. Pleškovič je podal kratko poročilo o pokrajinski skupščini v Kranju.

O samoizobraževalnem tečaju v Ljubljani je poročal tov. Beg.

Poročilo funkcionarjev: Sledilo je poročilo tajnika in blagajnika za pretečeno poslovno leto. (Beg, Pleškovič). Določil se je proračun za poslovno leto 1927./28.

Krožki. Ustanovili smo pedagoške krožke (Trbovlje, Hrastrnik, Laško) in izvolili glavnim poverjenikom tov. Suligoja.

Volitve. Odbor se je sestavil na podlagi poizkusne volitve: predsednik Robert Plavšak, podpreds. Juro Kislinger, odborniki: Lebar, Beg, Hofbauer, Pleškovič, Lapornik, Vidmar, Omerzu in Jurko.

Statistika. Društvo šteje 101 člana.

UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MEŽIŠKO DOLINO je zborovalo dne 8. oktobra 1927 v Prevaljah.

Situacijsko poročilo. Tov. Doberšek je poročal o pokrajinski skupščini v Kranju. Poročilo se je vzelo na znanje.

Tovariš predsednik referira o naših zborovanjih in stanovjski zavednosti ter obenem obširno poroča o seji širjega sosvetu, ki se je vršila 2. oktobra 1927 v Ljubljani.

K posameznim točkam se je vnela debata, v katero so posegli tovariši Doberšek, Sokol, Gačnik.

Tov. Gačnik je podal zanimivo poročilo o izobraževalnem tečaju v Ljubljani, ki se je vršil koncem meseca avgusta.

Sklepi. Sprejet je bil predlog tov. Fejniga, da se zavrne dopis Kamniškega društva, ker se funkcija tajnika pri krajnem šolskem odboru ne more odkloniti in bi to tudi ne bilo v interesu šole kakor učiteljskosti, poverjeništvu naj poskrbi, da dobe tajniki za njih poslovanje primerno odškodnino.

Blagajniško poročilo. Tovarišica Kerstova je podala nato še blagajniško poročilo pri društvu od 30. junija 1926 do 30. junija 1927. Društvo je imelo dohodkov 7639,74 Din, izdatkov 8559,30 Din, primanjkljaj od 919,56 Din se je kril s prebitkom iz l. 1926., tako da izkazuje blagajna sedaj 454,29 Din.

Krožki. Nato je tov. predsednik obširno obravnaval realizacijo sklepov pokrajinske skupščine.

Ustanovili so se štirje krožki: 1. Dravograd: sklicatelj l. sestanka tov. Kuraš, 2. Guštanj: sklicatelj l. sestanka tov. Šimon, 3. Prevalje: sklicatelj l. sestanka tov. Kopriva, 4. Črna-Mezica: sklicatelj l. sestanka tov. Kogelnik.

Kot društveni referent krožkov je bil izvoljen tov. Gačnik. Kot društveni referent za šolsko reformo je bil izvoljen tov. Doberšek. Kot društvena referentinja za izvenšolsko delo je bila izvoljena tov. Vrečkova.

Statistika. Zborovanja se je udeležilo 44 članov. Društvo šteje sedaj 54 članov. Včlanjeni so vsi učitelji v srezu.

UČITELJSKO DRUŠTVO ZA OKRAJ SLOVENJGRADec je imelo svoj redni občni zbor v Slovenjgradcu dne 6. oktobra 1927. Navzočih od 41 članov 35.

Ker je bil tov. predsednik zadržan, otvorili zborovanje njegov namestnik tov. Kopač ter pozdravlja vse navzoče učiteljsko prav iskreno. Nato se prečitata zadnja dva zapisnika od 5. marca in 11. aprila ter se odobrita.

Sledilo je poročilo tajnika od 13. januarja t. l. dalje. Se izpopolni in odobri.

Blag. poročilo: v pret. posl. l. je bilo dohodkov 4379,36 Din, izdatkov 3593,26 Din, prebitka 786,10 Din. Se najde vredno.

Situacijsko poročilo. Tov. Kopač poda poročilo o pokrajinski skupščini v Kranju.

Tov. Križman referira o glavnih mislih in idejah, o katerih se je razpravljalo na prvem tečaju učiteljske samoizobrazbe. Po da nekaj smernic za izvenšolsko delo in govori o glavnem principu delovne šole.

Poročilo o seji širjega sosveta UJU v Ljubljani se prebere potom tov. tajnika. Tozadevni sklepi:

a) Učiteljsko društvo za okraj Slovenjgradec absolutno protestira proti zvišanju članarine, ki se je določila v Beogradu in sploh ne plačuje prispevka za »Jug. dij. doma«.

b) Tov. Zehrer vpraša, kakšne korake bo UJU Ljubljana zavzelo za povračilo seilitvenih stroškov biv. red. učit. v ljubljanski oblasti.

Volitve. Soglasno je bil izvoljen lanski odbor: predsednik tov. Josip Purkhart, predsednikov nam. tov. Leopold Kopač, tajnik tov. Josip Verčkovnik, blag. Zorka Rozman, odb. tov. Fran Kavčič, Jožef Križman. Pregled rač. tov. Matilda Šmid in Janko Moder.

V odsek discipl. zadev: tov. Arnuš, Kavčič, Kopač, Zehrer.

V prosv. kult. odsek: tov. Golobič, Kavčič, Jožef Križman, Šmid, Zehrer.

Krožki: Ustanovitev samoizobr. krožkov:

a) slovenjgraški (Slovenjgradec, Podgorje, Razbor, Smartin, Smiklavž.

b) šentiljski (St. Florjan v Dolici, St. Ilj pri Turjaku, St. Jošt na Kozjaku, St. Vid n. Vald.).

c) šentjanski (St. Janž, Pameče, Selevrhe).

Določil se proračun (č.an.) za prihodnje poslovno leto; ostane kot letošnje leto. Tov. Zehrer predlaga, da se članarina za sresko društvo zviša za 2 Din, da bo društvo lahko poslalo na vsako skupščino svoje zastopnike. Se sprejme. Prispevek za »Učit. dom v Mariboru« je prostovoljen. Društvo samo plača letno 100 Din omenjenemu domu. — Plačevanje v Moderendorferjev sklad se prekine.

Na prošnjo zborovalcev razjasni sreski šolski nadzornik, tov. Grmovšek, o novih krajnih šolskih odborih oziroma o novem načinu kaznovanja strank, ki ne pošiljajo redno svojih otrok v šolo.

Tov. Vrečko Fran, kot poverjenik agitira za »Slov. šolsko Matico«, nakar se vsi na novo došli tovariši(ice) včlanijo.

Sklene se, da se bodo vršila zborovanja v naprej le ob sreдах in sobotah. — Prihodnje zborovanje bo 3. decembra.

Nove knjige.

—k »Nova zabavna knjižnica« za mladino. II. zvezek. Cena 7,50 Din. Izdaja Ant. Kosi v Središču ob Dravi. — Obnovljena knjižnica kaže napredek. Izdajatelj si je pridobil tudi novih odličnih pisateljev (Meško). Priporočljivo za mladino.

—k Kristusove legende. Spisala Selma Lagerlöf. Prevedla Marija Kmetova. Mohorjeva knjižnica 17. Knjiga je izšla v založbi Družbe sv. Moharja 1927 in obsega 206 strani. — Cena za člane broš. 21 Din, vezana 28 Din; za nečlane broš. 28 Din in vezana 37,50 Din.

—k Uredba o oslobodjavanju vojnih obaveznika od poziva na vojno dužnost u miru i ratu. Sestavil in izdal Branislav J. Šuput, potpukovnik, Zagreb. Meduličeva ulica br. 3/II. Cena knjigi 15,50 Din, po povzetju 20,75 Din. Naroča se pri izdajatelju.

—k Ferdo Seidl: Moderna izobrazba. Slika o potih in ciljih napredka. — Tiskovna zadruga v Ljubljani 1927. Zbirka Pota in cilji XIX. zv. Str. 80. Broš. 16 Din, mehko vezana 20 Din.

Poslano.

Podpisani izjavljam, da nisem član društva »Edinstvo« in da s kandidacijo v disciplinski svet od te strani nisem v nikaki zvezi ali dogovoru.

V Ljubljani, dne 28. oktobra 1927.

Ivan Kocijančič l. r.,
učitelj.

IZJAVA.

Z ozirom na dejstvo, da me proglašajo »Edinstvo« za svojega kandidata v disciplinski sodišče izjavljam:

Dne 26. oktobra t. l. me je tov. Plesničar vprašal, bi li sprejel kandidacijo v novomeški srez. »O seveda«, sem rekel v šali, »le kandidirajte me, saj sem itak tudi na naši listi«. No, tov. Plesničar je vzel stvar za resno in tako sem prišel na listo Edinstva.

Izjavljam pa, slej ko prej, da sem kot organiziran član UJU le kandidat liste naše organizacije in ne one »Edinstva«.

V Ljubljani, dne 27. oktobra 1927.

Marok l. r.

MALI OGLASI

Mali oglasi, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

—v Ako hoče doseči v petju lepe uspehe, tedaj si nabavi Pregleve pesmarice, ki prinašajo krasne in manj znane narodne pesmi.

1. Nageljčki: Za srednjo stopnjo osnovnih šol. 66 pesmi. Trdo vezano. Cena Din 20.

2. Nageljčki: Za višjo stopnjo osnovnih šol ter za nižje razrede meščanskih šol. 61 pesmi. Trdo vezano. Cena Din 26.

3. 30 troglasnih mladinskih zborov. I. del. Cena Din 18.

4. 30 troglasnih zborov II. del. Cena Din 22.

Obe zadnji zbirki sta namenjeni višji stopnji osnovnih šol in meščanskim ter srednjim šolam kakor tudi glasbenim zavodom.

Najboljši ocenjevalec teh pesmaric je učiteljsko samo, ki se enodušno pohvalno izraža o njih.

Violine od 95.— Din, gramofoni od 345.— Din, harmonike od 85.— Din, citre od 192.— Din, mandoline od 136.— Din dalje. Tamburice, gitare, lesena in pločevinasta pihala, jazz itd. po najnižjih cenah direktno iz tovarniškega skladišča.

8 dni na ogled.

Vsak instrument nam lahko vrnete, če ne ugaja.

Velika izbira. Ilustrovani cenik zastoj.

Zahtevajte ga od skladišča

MEINEL & HEROLD
tovarna glasbil, gramofonov in harmonik.

Imetnik
RUDOLF LORGER
MARIBOR
štev. 109.

Najlepši dobitke za šolarsko tombolo »Podmladka rdečega križa«

so posamezne številke **„Zvončka“**, ki jih ima uprava UJU na razpolago po znatno znižanih cenah. Cena posameznim številkam je samo 1 Din (brez poštne).

Tovariši(ce), poslužite se ugodne prilike, dokler je čas! Naj ne bo nobene tombole na šoli brez ZVONČKA!

Velika zaloga
češkega in angleškega
sukna
pri tvrdki
A. & E. SKABERNE
Ljubljana,
Mestni trg št. 10

